

20.5.2024

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

ASiantuntijalausunto

Liikenne- ja viestintävaliokunta tiistai 21.5.2024 klo 12.30 HE 46/2024 vp / Lausuntopyyntö

Palvelualojen työnantajat PALTA ry (jäljempänä "Palta") kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa 14.5.2024 sähköpostitse lähetetystä lausuntopyynnöstä, mikä koskee hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaista tukemisesta annetun lain muuttamisesta.

Lakiehdotuksen yleisenä tavoitteena on edistää vaihtoehtoisten käyttövoimien liikennekäyttöä ja siten edesauttaa liikenteen päästövähennysten saavuttamista.

Hallituksen esityksen taustalla ovat EU:n valtiontukisääntelyn muutokset. Valtiontukisääntelyä koskevaa de minimis -asetusta on vuonna 2023 uudistettu siten, että 1.1.2024 jälkeen hankintatukea on mahdollista myöntää kaasukäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintaan de minimis -asetuksen nojalla. Hallituksen esityksen tavoitteena on mahdollistaa EU:n valtiontukisääntelyn mukaisesti kaasukäyttöisen paketti- ja kuorma-auton hankintatuen myöntäminen 1.7.2024 jälkeen ilman kansallisia rajoituksia, jolloin tukea voisi saada yrityksen toimialasta ja ajoneuvon käyttötarkoituksesta riippumatta. Kaasukäyttöisen paketti- ja kuorma-auton tuen yritys kohtaista kokonaismäärää ehdotetaan nostettavaksi 300 000 euroon kolmen vuoden aikana.

Hallituksen esityksen tavoitteena on lisäksi palauttaa lakiin mahdollisuus henkilöautojen kaasu- ja etanolikonversioiden muuntotukiin. Kaasu- ja etanolikonversioiden tukemisen tavoitteena on mahdollistaa käyttövoimasiirtymä myös sellaisille kotitalouksille ja yrityksille, jotka eivät ole hankkimassa uutta vähäpäästöistä autoa.

Palta katsoo, että kaasukäyttöisten paketti- ja kuorma-autojen hankintatuen myöntöperusteisiin esitetyt muutokset ovat tärkeä uudistus, joka tulisi saattaa voimaan mahdollisimman pikaisesti.

Kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatukea on voinut hakea 1.12.2020 ja kaasukäyttöisen pakettiauton hankintatukea 1.1.2022 lähtien. Hankintatuki on kattanut osan kaasukäyttöisen paketti- ja kuorma-auton korkeammasta hankintakustannuksesta vastaavankokoisin dieselajoneuvoihin verrattuna. Koska EU:n valtiontukisääntelyä muutettiin vuonna 2023, sen takia suurin osa kuljetusyrityksistä ei enää ole voinut hakea paketti- ja kaasukuorma-autojen hankintatukea 31.12.2023 jälkeen, sillä tuki rajautui de minimis -asetuksessa aiemmin olleen rajauksen takia vain sellaisiin paketti- ja kuorma-autoihin, joita ei käytetä tieliikenteen tavarakuljetuksiin. Tämä rajausta poistui uudistuksesta de minimis -asetuksesta joulukuussa 2023. On tärkeää, että Suomessa hankintatukilakia päivitetään tältä osin pikaisesti siten, että jatkossa tukea voi hakea paketti- ja kaasukuorma-auton hankintaan riippumatta siitä, millaiseen kuljetustehtävään autoa

20.5.2024

käytetään, ja että kaasukäyttöisen paketti- ja kuorma-auton tuen yritysکوhtainen kokonaismäärä nostetaan EU:n valtiontukisääntelyn sallimaan 300 000 euroon kolmen vuoden aikana.

Palta toteaa, että hankintatukia koskeva laki on voimassa vuoden 2028 loppuun asti, jotta tukea voidaan kohdistaa hakemusten kohteena olevien tulevina vuosina rekisteröitävien autojen hankintaan. Hankintatukien hakuaika päättyy kuitenkin lain soveltamisalaa koskevaan hallituksen esityksen pykälän mukaisesti jo 31.12.2024.

Palta esittää, että nyt lausuttavana olevan lakimuutoksen yhteydessä hankintatuen hakuaikaa pidennetään siten, että tukea voi hakea 31.12.2027 asti. Hakuajan pidentäminen mahdollistaisi hakemusten jättämisen myös ensi vuoden puolella, jos määrärahaa olisi vielä jäljellä tai jos tulevien vuosien talousarvioissa päätettäisiin varata hankintatuelle uutta määrärahaa liikenteen puhtaan siirtymän vauhdittamiseksi, mikä edelleen ajankohtaista ja tärkeää.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Elinkeinopoliittinen yksikkö

Tatu Rauhamäki
Johtaja

Petri Laitinen
Liikenne- ja logistiikkajohtaja